

17 JUNE
WORLD DAY
TO COMBAT DESERTIFICATION

**No such thing as a free lunch
Invest in healthy soils**

Bedava yemek diye bir şey yok
Sağlıklı topraklara yatırım yap

2015
International
Year of Soils

Dünya Çölleşme ve Kuraklıkla Mücadele Günü Konuşma Metni

17 Haziran 2015

İsmail BELEN

Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdür Yardımcısı

Orman ve Su İşleri Bakanlığı

ibelen@ormansu.gov.tr

ismailbelen52@gmail.com

Sayın Müsteşarım,

Sayın Müsteşar Yardımcılarımla,

Kıymetli Misafirlerimiz,

17 Haziran Dünya Çölleşme ve Kuraklıkla Mücadele günü vesilesiyle düzenlediğimiz programa hoş geldiniz.

Genel Müdürümüz Hanifi AVCI Bey yurtdışı görevinde bulunduğu için sizleri ağırlama onuru bana nasip oldu. Bu vesile ile Sizleri şahsım ve Genel Müdürlüğüm adına saygı ile selamlıyor, teşekkürleriniz için şükranlarımı sunuyorum.

Değerli Misafirlerimiz,

Bir zamanlar sadece Afrika'nın problemi olarak görülen "çölleşme/arazi bozulumu" artık tüm dünyada dikkat çeken bir konu haline gelmiştir. **Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi de artık temel stratejisini "Çölleşme- Arazi Bozulması ve Kuraklık", Türkçe kısaltması ile ÇABUK üzerine inşa etmektedir.**

Çölleşme, arazinin üretkenliğinin azalması ya da kaybolması sebebiyle doğrudan insanı, gıda güvenliğini, suya erişimini, güvenliğini etkileyen bir süreçtir. **Çölleşme ve kuraklık, 4 milyar ha alanı ve 110 ülkede yaşayan 1,2 milyar nüfusu doğrudan tehdit etmektedir.** Bu bağlamda, çölleşme/arazi bozulumu ile ilgili yapılan çalışmaların tamamı "insan" odaklı çalışmalardır.

Ülkemiz çölleşme ile mücadele çalışmalarını globalden lokale ve tüm taraflarıyla bir bütün olarak ele almaktadır:

- Ülkemiz, uluslararası ölçekte, çölleşme ile mücadeleye ilişkin bilgi ve tecrübelerini en üst düzeyde paylaşarak katkıda bulunmakta, uluslararası platformlarda aktif olarak yer almaktadır. **Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Taraflar Konferansı Ankara'da toplanacaktır.**
- Ulusal ölçekte, çölleşme ile mücadele strateji ve eylem planımız çatısında, ÇEM'in koordinasyonunda çölleşme ile ilgili durumunu sürekli izleyerek gerekli önlemleri almakta, etkin uygulamalar gerçekleştirmektedir. **2015- 2023 yıllarını kapsayacak olan Türkiye Çölleşme ile Mücadele Stratejisi ne dair Yüksek Planlama Kararı hazırlanmış, ilgili Bakanlarımızca onaylanmıştır. Şu anda Sayın Başbakanımızın masasında beklemektedir.**
- Ülkemiz, ilgili tüm birimlerin (ÇEM'in, OGM'nin, Milli Parkların, DSİ'nin, Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü'nün, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü'nün, Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü'nün, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü'nün ve diğer ilgili birimlerin), STK'ların, üniversitelerin,

özel sektörün ve konuyla ilgili tüm tarafların katkısı ile çölleşme ile topyekün mücadele etmektedir. Böylece, çölleşmenin çok disiplinli doğasına uygun olarak, ülke olarak çölleşme ile mücadele çalışmalarımız da çok yönlü ve tüm sektörleri kavrayan bir durumdadır.

Ülkemizin tüm varlığıyla yürüttüğü bu özverili çalışmaların güveniyle söyleyebilirim ki: “Türkiye çöl olmayacak!”

Sayın Müsteşarım,

Çok Kıymetli Misafirlerimiz,

“Çölleşme” arazi yönetimi, dolayısı ile “toprak” la ilgili bir kavramdır. BM Genel Kurulu 2013 yılında aldığı [bir karar ile](#) 2015 yılını “**Uluslararası Topraklar Yılı2**” olarak ilan etmiştir.

Toprak konusunda işin BM tarafı böyle olmakla birlikte binlerce yıllık medeniyete sahip milletimizin toprak ve arazi kullanımı ile ilgili faaliyetleri haliyle çok eskilere dayanmaktadır.

Dünyada, Birleşmiş Milletler veya diğer uluslararası kuruluşlar çatısı altında, toprak konusu henüz gündeme bile gelmemişken **1945 yılında çıkarılan 4760 Sayılı Toprak Bayramı Kanunu ile 11 Haziran’ı takip eden ilk Pazar günü “Toprak Bayramı” olarak kutlanmaya başlanmıştır.** Halen yürürlükte olan Anayasamızın 44. Maddesi “toprak” konusuna ayrılmıştır.

Diğer taraftan Türk insanının “toprak” konusundaki düşüncesi **Aşık Veysel’ in “Kara Toprak4” isimli şiirinde vücut bulmuş ve;**

*Nice güzellere bağlandım kaldım
Ne bir vefa gördüm ne fayda buldum
Her türlü isteğim topraktan aldım
Benim sâdik yârim kara topraktır*

Dizeleri toprağın dostluğunu, vefasını

*Âdem'den bu deme neslim getirdi
Bana türlü türlü meyva yedirdi
Her gün beni tepesinde götürdü
Benim sâdik yârim kara topraktır*

Dizeleri ise toprağın insan nesline hizmetini en muhteşem ve masum şekilde ifade etmiştir.

² http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/68/232&Lang=E

⁴ http://www.siir.gen.tr/siir/a/asik_veysel/kara_toprak.htm

=====

Birleşmiş Milletler tarafından 2015 yılı Çölleşme ile Mücadele Gününün logosu⁵ “No such thing as a free lunch. Invest in healthy soils- **Bedava yemek yok. Toprağa yatırım yap**” olarak belirlenmiştir.

Bu sene tüm dünyada

- Gıda güvenliğinde,
- Kurak alanların yönetimi ve kuraklıkla mücadelede,
- Akıllı tarımsal uygulamalar ve iklim değişikliğine uyumda,
- Küçük arazi sahiplerinin madden ve teknolojik olarak desteklenmesinde,
- Tarladan başlayarak ekolojik üretim ve tüketim dengesi kurulmasında,
- Su, gıda ve çevresel nedenlerden dolayı göç vermek zorunda kalan ülkelerde, çölleşme ile mücadele adı altında daha etkili çalışmalar yaparak güvenliğin, huzurun ve istikrarın sağlanmasında” sürdürülebilir şekilde yönetilen toprağın rolü vurgulanmaktadır.

Verilen rakamlar⁶ göre 2012-2014 yılları arasında dünyada **805 milyon insan yeterli gıda imkânına sahip olamamıştır. Bu yaklaşık olarak her sekiz kişiden birisi demektir.** Gıda kalorilerimizin %99,7 sinden fazlası topraktan gelmektedir. Bu durum göz önüne alındığında **“gıda güvenliğinde” toprağın rolü, çölleşme ile mücadele ve bozulmuş alanların rehabilite edilmesinin önemi daha iyi** anlaşılmaktadır.

Ülkemizde 5403 sayılı “TOPRAK KORUMA VE ARAZİ KULLANIMI KANUNU” ve diğer ilgili mevzuat çerçevesinde Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı temel mesul Bakanlık olarak görülse de; Bakanlığımızın, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının ve diğer bir çok kurum ve kuruluşun temel yaşam ve yaratılış kaynağımız olan toprakla ilgili görevleri vardır.

Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğünün görev tanımı “toprağın korunması ve tabii kaynakların geliştirilmesi amacıyla...” cümlesi ile başlamaktadır⁷. Aynı şekilde başta Orman Genel Müdürlüğü olmak üzere birçok birimimiz doğrudan toprakla ilgili görevlerle mükellef kılınmıştır.

Bizler de, yaratılış kaynağımız ve ebedi mekanımız olacak olan, “sadık yârimiz” toprağımıza vefasızlık yapmayacağız.

=====

⁵ <http://www.unccd.int/en/programmes/Event-and-campaigns/WCD/wcd%202015/Pages/default.aspx>

⁶ <http://www.unccd.int/Lists/SiteDocumentLibrary/WCD/WCD%202015/Web%20Concept%20note%202015%20WCD.pdf>

⁷ <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2011/07/20110704M1-2.htm>

Kıymetli Misafirlerimiz;

Malumlarınız olduğu üzere **BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ÇÖLLEŞME İLE MÜCADELE SÖZLEŞMESİ 12. TARAFLAR KONFERANSI** bu sene Ekim ayında Ankara’da, burada ATO Kongre merkezinde düzenlenecektir.

Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi; İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi ve Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi ile birlikte Dünyanın imzaladığı en önemli üç çevresel sözleşmeden birisidir.

Taraflar Konferansı bu sözleşmenin en üst düzey karar alma organı olup Bakanlığımızın ev sahipliğinde yapılacak olan bu konferansa; Devlet Başkanları, Bakanlar, Parlamenterler, İş Dünyası ve STK temsilcileri ile birlikte binlerce delegenin katılımı beklenmektedir.

Bakanlığımız adına Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü tarafından koordine edilmekte olan bu Konferans için başta **Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, Orman Genel Müdürlüğü, bakanlığımız Strateji Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği, AB ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı, Sayın Müsteşar ve Müsteşar Yardımcılarımız** olmak üzere tüm birimlerimiz ve diğer ilgili Bakanlıklarımız seferber olmuş durumdadır.

Konu Ankara tarafından da sahiplenilmiş, Ankara Valiliği, Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı, Ankara Ticaret Odası, Ankara Kongre ve Ziyaretçi Merkezi, Armada, Ankara Kulübü Derneği, Ankara Orman Bölge Müdürlüğü, Milli Parklar Ankara Bölge Müdürlüğü gibi Ankara’yı dert edinen kurum ve kişilerimiz bizden daha heyecanlı şekilde ortağımız olmuştur.

Bakanlığımızın ve hattı zatında tüm ülkemizin desteği ve işbirliği ile gerçekleştirilecek olan bu konferans, ülkemizin, Bakanlığımızın uluslararası faaliyetleri konusunda yeni bir mihenk taşı oluşturacaktır. **Burada geçmişteki faaliyetlerimizi zikretmeden ve değerli meslektaşlarımızı saygı ile yad etmeden geçemeyeceğim.**

- 1894 yılında II. Abdülhamit Han Hazretleri “ Kuzey Batı Amerika” bölgesinde çıkan bir yangın sonrası Amerika Birleşik Devletleri halkına maddi yardım göndermiştir.
- 1899 yılında bugünkü Özbekistan sınırları içinde Türkistan Birinci Ormancılar Kongresi düzenlenmiştir.
- 11. Dünya Ormancılık Kongresi 1997 yılında Ülkemizde, Antalya’da düzenlenmiştir. Tüm dünyadan 149 ülkeden 5000 civarında delegenin katılım sağladığı bu Konferans sonucunda “[Antalya Deklarasyonu](#)”⁸ kabul edilmiştir.
- 2004 yılında Ankara’da “[Haydar Aliyev Parkı](#)”⁹, 2005 yılında Türkmenistan’da ‘Türkiye-Türkmenistan Dostluk Ormanı’¹⁰ kurulmuştur.
- 2008 yılında UNCCD CRIC ve CST Toplantıları İstanbul’da yapılmış¹¹, 2013 yılında UNFF10, 2014 yılında Biyolojik Çeşitlilik ve Ekosistem Hizmetleri Konulu

⁸ <http://www.fao.org/docrep/w7126e/w7126e03.htm>

⁹ <http://www.gonder.org.tr/?p=1021>

¹⁰ <http://kouha.kocaeli.edu.tr/?page=haber&id=398>

¹¹ <http://www.iisd.ca/desert/cric7/>

Hükümetlerarası Platformu (IPBES) Bakanlığımızın ev sahipliğinde Ülkemizde yapılmıştır.

Bu çalışmaların devamı olarak nihayet 2015 yılında Ülkemiz; ilk defa bir Sözleşmenin Taraflar Konferansına ev sahipliği yapmaktadır. Ankara ise tarihinde ilk defa bu formatta bir toplantıya şahit olmaktadır.

Bugün Bakanlığımız başta dost ve kardeş ülkeler olmak üzere, dünyanın dört bir tarafında, Kırgızistan'da, Arnavutluk'ta, Filistin'de, Nijer'de, Cibuti'de projeler hayata geçirmektedir.

Bu vesile ile bir mensubu olmakla gurur duyduğum teşkilatıma, meslektaşlarıma ve bize bu imkânı veren Büyüklerimize ve Milletimize şükranlarımı sunuyorum.

Sayın Bakanım, Kıymetli Misafirler

2015 yılı son derece önemli Toplantılara, Konferanslara sahne oluyor, Ülkemiz ve Bakanlığımız burada çok önemli rol oynuyor.

Görünen o ki 2015 yılı; 1992 Rio, 2002 Johannesburg, 2012 Rio+20 gibi muhtemelen uzun yıllar boyunca hatırlayacağımız bir yol olacak.

Bu sene;

- *Mayıs ayında New York'ta toplanan UNFF11' de alınan kararlar ile ormancılıkla ilgili olarak 2030 yılına kadar takip edilecek yol haritası belirlenmiştir.*
- *23-25 Eylül tarihlerinde New York' ta BM Genel Kurulu toplanacaktır. Burada 2015 sonrası sürdürülebilir kalkınma hedefleri Dünya liderlerinin onayına sunulacak olup, onaylanacak 17 hedeften iki tanesi doğrudan Bakanlığımızın görev ve yetki alanına girmektedir.*
- *BM Genel Kurulunu hemen takiben Ankara'da UNCCD COP 12 toplanacaktır. Burada "arazi bozulununun dengelenmesine" ilişkin kararlar alınacaktır.*
- *UNCCD COP12 ile aynı tarihlerde 20-21 Ekim 2015 tarihlerinde İspanya'da Avrupa orman Bakanları Konferansı¹² düzenlenecektir. Ülkemiz bu süreci koordine eden 5 ülkeden birisi olup, Genel Koordinasyon Komitesi Üyesi olarak görev yapmaktadır.*
- *Kasım ayında Ülkemizin ev sahipliğinde G20 ve B20 Zirveleri toplanacak, İş dünyası Türkiye'de bir araya gelecektir.*
- *Aralık ayında ise Paris'te Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Taraflar Konferansı düzenlenecektir. Sayın Bakanımız UNCCD COP12 Başkanı olarak burada tüm dünyayı temsil edecektir.*

Heyecanlı, dolu, güzel bir yıl bizi bekliyor.

¹² <http://www.foresteurope.org/news/good-progress-made-draft-decisions-be-taken-7th-forest-europe-ministerial-conference>

=====

Sayın Müsteşarım, Kıymetli Misafirlerimiz, Sevgili Meslektaşlarım;

Sözlerime son vermeden önce;

Buraya gelerek bizleri mutlu eden tüm misafirlerimize ve değerli meslektaşlarıma şükranlarımı sunuyorum.

Bu vesile ile hazırlıkları kısa zamanda tamamlayan Genel Müdürlüğümüzdeki sevgili mesai arkadaşlarıma teşekkür ediyorum. Güzel gösterileri için Değerli Sanatçımıza, Ankara Kulübü Seymenlerine ve konuşmamın hazırlanmasına katkı veren sevgili dostlarıma teşekkür ediyorum.

Buradaki programı takiben ARMADA Alış Veriş Merkezinde olacağız. Arzu eden misafirlerimiz oraya katılabilecekleri gibi vakti olmayanlar Bakanlığımızca tahsis edilen minibüs ve otobüslerle birimlerine dönebileceklerdir.

Bu sene “çölleşme ve su kıtlığına dikkat çekmek gayesi” ile “kaktüs” hediye etmeye karar verdik. Ümit ediyorum beğenir ve güzel hatıralarla saklarsınız.

Bu vesile ile yarından itibaren müşerref olacağımız Ramazan ayının da hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Teşekkür ederim.